

Sygn. akt VIII Cz 540/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VIII Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Małgorzata Kończal (spr.)

Sędziowie: SO Jadwiga Siedlaczek, Marek Lewandowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Toruniu w dniu 18 października 2013 r.

sprawy egzekucyjnej

z wniosku **wierzyciela B. K. i W. K., Banku (...)w T., (...) Banku S.A. we W.**

przeciwko **dłużnikowi M. K.**

w sprawie nadzoru nad egzekucją z nieruchomości

w przedmiocie wniosku M. K. z dnia 5 czerwca 2013 r. o przywrócenie terminu do zaskarżenia opisu i oszacowania nieruchomości dokonanej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu Marka Gajdy w sprawie Km 8745/12, nieruchomości położonej w P., gmina Z., dla której Sąd Rejonowy w Toruniu, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...)

na skutek zażalenia **dłużnika**

na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 1 sierpnia 2013 r.

sygn. akt XI Co 1383/12

postanawia:

1. odrzucić zażalenie od postanowienia w przedmiocie oddalenia wniosku dłużnika o przywrócenie terminu do zaskarżenia opisu i oszacowania,

2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2013 r., wydanym w sprawie XI Co 1383/12 Sąd Rejonowy w Toruniu:

I. oddalił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zaskarżenia opisu i oszacowania nieruchomości położonej w P., gm. Z., dla której Sąd Rejonowy w Toruniu, Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...),

II. odrzucił skargę dłużnika na opis i oszacowanie z dnia 3 lipca 2013 r.,

III. stwierdził brak podstaw do podjęcia czynności na podstawie art. 759 §2 kpc,

IV. oddalił wniosek o zawieszenie postępowania w sprawie Km 8745/12,

V. zwolnił M. K. od kosztów postępowania sądowego,

VI. kosztami postępowania, od których zwolniony był dłużnik obciążył Skarb Państwa.

Sąd Rejonowy podkreślił, że dłużnik został prawidłowo zawiadomiony o terminie opisu i oszacowania. Czynność opisu i oszacowania została zakończona w dniu 17 grudnia 2012 r., a zatem termin do zaskarżenia tej czynności upłynął w dniu 31 grudnia 2012 r., a nie jak błędnie pouczył komornik w dniu 2 stycznia 2013 r. Dłużnik wniósł natomiast skargę dopiero w dniu 3 stycznia 2013 r., niewątpliwie więc po upływie przepisane terminu.

Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, że nie zasługuje na uwzględnienie wniosek dłużnika o przywrócenie terminu do zaskarżenia czynności opisu i oszacowania. Zawiadomienie o terminie opisu i oszacowania nieruchomości KW nr (...) dłużnik odebrał osobiście w dniu 20 listopada 2012 r.; mógł zatem zaplanować swoje czynności na dzień 17 grudnia 2012 r. tak, aby mógł uczestniczyć w opisie i oszacowaniu przedmiotowej nieruchomości. Jeśli zaś dłużnik nie mógł uczestniczyć w czynnościach komorniczych, o których wiedział przez prawie miesiąc, mógł on wyznaczyć inną osobę – swojego pełnomocnika do tego, by uczestniczył w czynnościach komornika podjętych w dniu 17 grudnia 2012 r. Dłużnik mógł też sam wybrać się do komornika i zapoznać się z materiałami sprawy. Dłużnik powinien przede wszystkim sam wykazać dbałość o skuteczność swoich czynności procesowych, tym bardziej że dla dłużnika nie jest to pierwsze postępowanie egzekucyjne z nieruchomości. Reasumując Sąd Rejonowy wskazał, że dłużnik ponosi winę w zaniedbaniu swoich spraw w związku z czynnościami przeprowadzonymi przez komornika, stąd też jego wniosek o przywrócenie terminu nie zasługiwał na uwzględnienie.

Wobec powyższego zdaniem Sądu Rejonowego skarga z dnia 3 lipca 2013 r. podlegała odrzuceniu jako spóźniona.

Równocześnie Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do zawieszenia postępowania egzekucyjnego – skarga dłużnika podlegała odrzuceniu jako spóźniona, a dłużnik nie podniósł żadnej z przesłanek zawieszenia postępowania egzekucyjnego wymienionych szczegółowo w art. 818 kpc i następnych.

Sąd Rejonowy wskazał też, że skarga z dnia 3 lipca 2013 r. na czynność opisu i oszacowania nieruchomości nie wskazała na istnienie uchybień uzasadniających podjęcie działań na podstawie art. 759 §2 kpc.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł dłużnik, zaskarżając je w całości. Z treści zażalenia wynika zaś, że postanowienie zostało zaskarżone w zakresie odmowy przywrócenia terminu do zaskarżenia opisu i oszacowania, odrzucenia skargi na opis i oszacowanie z dnia 3 lipca 2013 r. Skarżący wniósł o zmianę postanowienia poprzez przywrócenie terminu do zaskarżenia opisu i oszacowania, uchylenie odrzucenia skargi na czynności komornika z dnia 3 lipca 2013 r. i przyjęcie jej do rozpoznania, a nadto dłużnik wniósł o zawieszenie postępowania w sprawie KM 8745/12.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że o zakończeniu opisu i oszacowania dowiedział się od komornika doręczonym mu pismem, w którym został nieprawidłowo pouczony o możliwości zaskarżenia opisu i oszacowania (przez wskazanie błędnej daty). Zawiadomienie natomiast dłużnika o opisie i oszacowaniu zostało skierowane na niewłaściwy adres, przez co dłużnik został pozbawiony należnych mu praw do uczestniczenia w opisie i oszacowaniu jego nieruchomości. Dopiero protokół z opisu i oszacowania został wysłany na prawidłowy adres i doręczony dłużnikowi w dniu 31 grudnia 2012 r. Skarga została złożona przez dłużnika już w ciągu dwóch następnych dni roboczych od chwili otrzymania opisu i oszacowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie od postanowienia w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do zaskarżenia opisu i oszacowania podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne, a w pozostałym zakresie zaś okazało się bezzasadne.

Zgodnie z utrwalonym zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie poglądem postanowienie o oddaleniu lub odrzuceniu wniosku o przywróceniu terminu nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie i nie podlega zaskarżeniu (- post. SN z 11.8.1999 r., I CKN 413/99, niepubl.). Dlatego w tym zakresie na zasadzie art. 373 w zw. z art. 370 kpc w zw. z art. 397 §2 kpc w zw. z art. 13 §2 kpc zażalenie podlegało odrzuceniu.

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji w przedmiocie odrzucenia skargi należy uznać za trafne w świetle art. 767³ kpc.

Czynność komornika w postaci opisu i oszacowania nieruchomości, co wynika już z jej ustawowego oznaczenia, składa się z dwóch elementów i w istocie dokonywana jest dwuetapowo. Pierwszym etapem jest wyznaczenie posiadzenia, na którym ustalany jest stan faktyczny i prawny nieruchomości oraz jej wartość (ta określana jest zgodnie z przepisem art. 948 §1 kpc przez biegłego obligatoryjnie powołanego przez komornika i w praktyce przybiera postać tzw. operatu szacunkowego). Drugi etap tej czynności egzekucyjnej stanowi sporządzenie protokołu opisu i oszacowania, którego integralną częścią jest opinia biegłego (vide Małgorzata Brulińska, Wybrane zagadnienia egzekucji sądowej pod red. Jacka Gołaczyńskiego, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2008, s. 307).

Zgodnie z przepisem art. 950 kpc termin do zaskarżenia opisu i oszacowania liczy się od dnia jego ukończenia. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Termin do zaskarżenia opisu i oszacowania wynosi dwa tygodnie i liczy się od dnia jego ukończenia (art. 950 kpc), przy czym za formalne zakończenie tego etapu egzekucji przyjmuje się w doktrynie moment podpisania przez komornika protokołu opisu i oszacowania. Z powyższego przepisu wynika, że dopiero jeśli opis i oszacowanie nie zostały ukończone w terminie podanym w zawiadomieniu, termin do zaskarżenia liczy się od dnia doręczenia zawiadomienia o ukończeniu opisu i oszacowania znanym komornikowi uczestnikom, a dla uczestników, którym nie doręczono zawiadomienia, od dnia obwieszczenia o ukończeniu.

Jak wynika z analizy akt komorniczych sprawy Km 8745/12 o terminie opisu i oszacowania nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KW (...) - wyznaczonym na dzień 17 grudnia 2012 r. - dłużnik został powiadomiony przez komornika - w dniu 20 listopada 2012 r. (k. 217 akt komorniczych Km 8745/12). Protokół opisu i oszacowania nieruchomości został podpisany przez komornika w dniu 17 grudnia 2012 r. Skarga dotycząca tej czynności została natomiast złożona przez dłużnika w Sądzie Rejonowym w dniu 3 stycznia 2013 r. Została więc złożona po upływie przepisanej terminu, co uzasadniało odrzucenie skargi.

Jednocześnie zdaniem Sądu Okręgowego, dokonującego kontroli instancyjnej odrzucenia wniosku dłużnika o przywrócenie terminu do złożenia skargi na opis i oszacowanie - przy okazji rozpoznawania zażalenia na postanowienie w przedmiocie odrzucenia skargi z dnia 3 lipca 2013 r. - za Sądem Rejonowym należało przyjąć, iż dłużnik nie wykazał, że nie zachował terminu do złożenia skargi na opis i oszacowanie bez swej winy. Jest to natomiast warunek konieczny dla przywrócenia terminu do dokonania danej czynności procesowej. Kluczowym w tym zakresie pozostawał fakt, że dłużnik wbrew swemu twierdzeniu otrzymał zawiadomienie o terminie opisu i oszacowania już w dniu 20 listopada 2012 r. Nie ulega zatem wątpliwości, że dłużnik jeśli nie mógł stawić się na termin opisu i oszacowania, powinien w dbałości o swe interesy zainteresować się wynikiem czynności przeprowadzonych przez komornika w dniu 17 grudnia 2012 r., zwłaszcza wobec wiedzy o tym, że na czynność opisu i oszacowania służy skarga do Sądu Rejonowego **w terminie tygodniowym od daty zakończenia czynności** (pouczenie dołączone do zawiadomienia dłużnika o opisie i oszacowaniu - k. 158 akt KM 8745/12). Bez znaczenia zatem dla niedołożenia przez dłużnika należytej staranności pozostaje fakt błędnego wskazania przez komornika - w doręczonym następnie dłużnikowi - protokole opisu i oszacowania terminu, do którego dłużnik może złożyć skargę na czynność opisu i oszacowania, skoro dłużnik posiadał już wcześniej wiedzę o tym, że termin tygodniowy do złożenia skargi biegnie od daty dokonania czynności, tj. od dnia 17 grudnia 2012 r. W związku z powyższym nie można także przyjąć, że wniosek dłużnika o przywrócenie terminu do złożenia skargi na opis i oszacowanie jest uzasadniony.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w oparciu o przepis art. 385 kpc w zw. z art. 397 §2 zd. pierwsze kpc i art. 13 §2 kpc oraz art. 767³ kpc, oddalił zażalenie w omawianym zakresie. Jednocześnie w związku z oddaleniem zażalenia na

odrzucenie przedmiotowej skargi oddaleniu jako bezprzedmiotowy podlegał też wniosek o zawieszenie postępowania egzekucyjnego.